

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 2
Rotel 25

DOM
2022-05-09
Malmö

Mål nr
B 35-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Malmö tingsrätts dom den 1 december 2021 i mål nr B 5111-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Målsägande)

Björn ADRIAN Kristiansson, 19900721-1718
adrian.kristiansson@gmx.com

Ombud: Advokat Pia Janné
Advokatfirman Janné AB
Köpmannagatan 9
111 31 Stockholm

Motpart (Tilltalad)

ERICA Ulla-Britt Maria Lang, 19850619-2940
Västra Varvsgatan 21
211 76 Malmö

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Sten Brunnström
Advokat Sten Brunnström AB
Björkvägen 7
232 51 Åkarp

SAKEN

Grovt förtal

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten avvisar Adrian Kristianssons överklagande i skadeståndsdelen.

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut utan några ändringar.

Sten Brunnström får för försvaret i hovrätten ersättning av allmänna medel med 8 561 kr. Av beloppet avser 6 849 kr arbete och 1 712 kr mervärdesskatt. Adrian Kristiansson ska ersätta staten för hela kostnaden för försvaret i hovrätten.

Dok.Id 428183

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 846 201 80 Malmö	Hovrättstorget 1	040-35 57 00 E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se www.hovrattenskanblekinge.domstol.se - Se där om hovrättens personuppgiftsbehandling		måndag – fredag 08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Adrian Kristiansson har yrkat att hovrätten dömer Erica Lang för grovt förtal eller i vart fall för förtal. Han har även yrkat att hovrätten bifaller hans vid tingsrätten förda skadeståndstalan.

Erica Lang har motsatt sig ändring.

Adrian Kristiansson har begärt ersättning för rättegångskostnad vid tingsrätten med 2 800 kr och i hovrätten med 8 111 kr.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. Tingsrättens ljud- och bildupptagningar av förhören med Erica Lang, Katja Holtklint Broomé och Peter Lundqvist har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Det överklagande som Adrian Kristiansson lämnade in inom överklagandetiden innehöll inget ändringsyrkande i skadeståndsdelen. Inte heller ger det övriga innehållet i överklagandet något stöd för att tolka in ett sådant yrkande. Adrian Kristianssons yrkande i skadeståndsdelen har således framställts först efter överklagandetidens utgång. Det kan därför inte bli föremål för hovrättens prövning och överklagandet ska följaktligen avvisas i den delen.

Som tingsrätten konstaterat är det utrett att Erica Lang lämnat de i åtalet angivna uppgifterna. Uppgifterna har varit ägnade att utsätta Adrian Kristiansson för andras missaktning, vilket Erica Lang måste ha förstått. Detta innebär att förutsättningarna enligt 5 kap. 1 § första stycket brottsbalken är uppfyllda, dvs. förtal i s.k. lagteknisk mening föreligger.

Frågan blir då om Erica Langs uppgiftslämnande ändå ska vara straffritt enligt 5 kap. 2 § andra stycket brottsbalken. För sådan straffrihet krävs att det var försvarligt att Erica Lang lämnade uppgifterna och att hon visar att de var sanna eller att hon hade skälig grund för dem.

Som anges i brottsbalkskommentaren kräver umgänget människor emellan en inte oetydlig frihet att säga sådant som är nedsättande. Det måste därför finnas utrymme för en ganska vidsträckt yttrandefrihet inom familjen eller andra kretsar av närstående. Vid bedömandet av om ett nedsättande yttrande, som sagts under sådana förhållanden, var försvarligt får i första hand beaktas den omedelbara situationen, dvs. när, var och till vem uttalandet gjordes. Syftet med uttalandet är också av betydelse för bedömningen. (Se Bäcklund m.fl., Brottsbalken. En kommentar, kommentaren till 5 kap. 1 §, Juno version 19.)

Uppgifterna lämnades av Erica Lang efter att hon hörts som vittne i ett mål där Adrian Kristiansson åtalats för brott mot Katja Holtklint Broomé. Uppgiftslämnandet skedde i en privat konversation mellan två sedan länge bekanta, vilka båda dessutom kände såväl Adrian Kristiansson som Katja Holtklint Broomé. Syftet med konversationen var enligt Erica Lang att rikta den bekantes uppmärksamhet mot den pågående rättsprocessen mot Adrian Kristiansson, och Erica Langs utgångspunkt var att denne redan kände till processen. Något som motsäger detta har inte framkommit i målet. Sammantaget har det enligt hovrätten varit försvarligt av Erica Lang att lämna de aktuella uppgifterna i konversationen.

Erica Lang har anfört att hon hade skälig grund för uppgifterna, något som det ankommer på henne att visa. Kravet på skälig grund kan sägas innefatta ett slags undersökningsplikt rörande de lämnade uppgifternas riktighet. En allvarligare beskyllning och ett tydligare utpekande bör leda till ett strängare krav när det gäller underlaget för uttalandena (jfr prop. 1962:10 B s. 145 och rättsfallet NJA 1987 s. 285 II).

Uppgifterna innefattar påstående om att Adrian Kristiansson hotat, förföljt och trakasserat Katja Holtklint Broomé och att han därför blivit ålagd att genomgå en rättspsykiatrisk

undersökning. I det sammanhanget har Erica Lang hänvisat till handlingarna i brottmålet mot Adrian Kristiansson. Av handlingarna framgår att Adrian Kristiansson åtalades för upprepade hot om våld mot Katja Holtklint Broomé. Vidare framgår att tingsrätten fann att övertygande bevisning förelåg för att Adrian Kristiansson begått dessa gärningar och att tingsrätten beslutade att han skulle genomgå en rättspsykiatrisk undersökning. Uppgifterna i handlingarna ger alltså stöd för vad Erica Lang skrivit i nu aktuellt avseende.

Även när det gäller uppgiften om att Adrian Kristiansson är en kvinnomisshandlare utgjordes underlaget enligt Erica Lang främst av handlingarna i brottmålet. Något åtal för misshandel eller annan våldsbrottslighet förekom förvisso inte i målet. Som tidigare nämnts omfattade åtalet däremot påstående om upprepade hot om våld mot Katja Holtklint Broomé. Åtalet omfattade därutöver en händelse som Erica Lang bevittnat där Adrian Kristiansson skulle ha tillgripit en dator från Katja Holtklint Broomé. Om denna händelse har Erica Lang och Katja Holtklint Broomé uppgett att Adrian Kristiansson uppträdde våldsamt mot den senare. Enligt Erica Lang och Katja Holtklint Broomé förekom sådant beteende från Adrian Kristianssons sida även vid andra tillfällen. Uppgiften i fråga får således anses ligga i linje med det underlag som Erica Lang lagt fram.

Det nu anförda leder till att Erica Lang enligt hovrättens bedömning visat att hon hade skäligen grund för uppgifterna. Uppgiftslämnandet har därmed varit straffritt.

Vid denna utgång finns inte anledning att pröva Adrian Kristianssons yrkande om ersättning för rättegångskostnad.

Vad Sten Brunnström begärt i ersättning är skäligt och ska tillerkännas honom.

Åtalet mot Erica Lang har gällt uppgifter som hon lämnat i en förtrolig diskussion med en nära bekant och som rört mellanhavanden mellan två av deras gemensamma vänner. Enligt hovrättens mening kan Adrian Kristiansson inte anses ha haft något beaktansvärt intresse av att få saken prövad. Det finns därför särskilda skäl att låta Adrian Kristiansson ersätta staten för vad som betalas av allmänna medel i ersättning till Sten Brunnström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 7 juni 2022.

MALMÖ TINGSRÄTT

Avdelning 1

Enhet 106 B

DOM

2021-12-01

meddelad i

Malmö

Mål nr: B 5111-21**PARTER** (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

ERICA Ulla-Britt Maria Lang, 19850619-2940

Västra Varvsgatan 21 B Lgh 1202

211 76 Malmö

Offentlig försvarare:

Advokat Sten Brunnström

Advokat Sten Brunnström AB

Björkvägen 7

232 51 Åkarp

Målsägande

Adrian Kristiansson

Bönnarpsvägen 156-15

233 92 Svedala

DOMSLUT**Åtal som den tilltalade frikänns från**

Grovt förtal, 5 kap 2 § brottsbalken

2020-05-15 -- 2020-05-16

Skadestånd

Adrian Kristianssons skadeståndsyrkande avslås.

Ersättning

1. Adrian Kristianssons yrkande om ersättning för rättegångskostnad avslås.
 2. Sten Brunnström får ersättning av staten med 28 599 kr. Av beloppet avser 22 444 kr arbete, 435 kr tidspillan och 5 720 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Kalendegatan 1

Telefon

040-35 30 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 265

201 22 Malmö

E-postmalmotingsratt@dom.se**Webbplats**www.malmotingsratt.domstol.se

YRKANDEN M.M.

Adrian Kristiansson har väckt enskilt åtal mot Erica Lang med yrkande om ansvar för grovt förtal *alternativt* förtal enligt nedan angiven gärningsbeskrivning.

Erica Lang har på okänd plats i Sverige under kvällen samt natten mellan den 15e och 16e maj år 2020 förtalat Adrian Kristiansson genom att ha skrivit flera meddelanden där hon framfört påståenden om att Adrian ska ha mordbotat, förföljt och trakasserat sin exflickvän Katja, titulerat Adrian som kvinnomisshandlare samt skrivit att "Adrian har blivit dömd till rättspsykiatrisk utredning efter mordbot och stalking". Hon uppmanar också mottagaren att reagera på de framförda anklagelserna.

Meddelandena har skickats till René Malmgren under en chattkonversation mellan den tilltalade och René. Påståendena är sådana att de framställer Adrian som klandervärdig och kan förväntas utsätta honom för andras missaktning.

Brottet bör bedömas som grovt då det är en del av en omfattande förtalskampanj som Erica under en längre tid aktivt har drivit gentemot Adrian genom att till flertalet människor som är vän med eller på annat sätt känner Adrian framföra anklagelser av sådant slag att det kan förväntas göra allvarlig skada.

Lagrum

5 kap 2 § brottsbalken alternativt 5 kap 1§ brottsbalken

Adrian Kristiansson har vidare yrkat skadestånd av Erica Lang med 45 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 15 maj 2020 till dess betalning sker. Av beloppet avser 35 000 kr kränkning och 10 000 kr sveda och värk.

Adrian Kristiansson har även yrkat att Erica Lang ska ersätta honom med 2 800 kr för rättegångskostnad. Beloppet avser ansökningsavgiften till tingsrätten.

Erica Lang har bestritt ansvar för brott med den invändningen att hon inte haft uppsåt till förtal. Hon har dessutom invänt att hon under alla förhållanden ska vara fri från ansvar eftersom de uppgifter hon lämnat varit sanna eller så har hon haft skälig grund att tro att uppgifterna var det och att det varit försvarligt att lämna uppgifterna.

Erica Lang har motsatt sig yrkandet om skadestånd.

Erica Lang har bestritt yrkandet om ersättning för rättegångskostnad.

UTREDNINGEN

Adrian Kristiansson har som skriftlig bevisning åberopat utdrag ur chattkonversation mellan Erica Lang och René Malmgren, ett antal e-postmeddelanden, utdrag ur chattkonversation mellan Erica Lang och annan person, sms-meddelande och förundersökningsprotokoll i mål B 335-20.

Erica Lang har som skriftlig bevisning åberopat stämningsansökan, förundersökningsprotokoll och anteckningar från sammanträde för huvudförhandling i mål B 335-20.

På parternas begäran har förhör hållits med Erica Lang och vittnesförhör med Katja Holtklint Broomé. På Adrian Kristianssons begäran har vittnesförhör hållits med Peter Lundqvist.

BAKGRUND

Adrian Kristiansson och Katja Holtklint Broomé var tidigare ett par. Deras relation tog slut sommaren 2018. Erica Lang, René Malmgren och Peter Lundqvist var gemensamma vänner till Adrian Kristiansson och Katja Holtklint Broomé.

Den 21 februari 2020 väckte åklagaren åtal mot Adrian Kristiansson och yrkande ansvar för egenmäktigt förfarande, olaga hot och övergrepp i rättssak mot Katja Holtklint Broomé (mål B 335-20). Huvudförhandling hölls den 6 mars 2020. På åklagarens begäran hölls vittnesförhör med Erica Lang och Peter Lundqvist.

Efter förhandlingen meddelade tingsrätten beslut. I beslutet angav tingsrätten att det fanns övertygande bevisning för att Adrian Kristiansson gjort sig skyldig till de åtalade gärningarna såvitt avsåg olaga hot och övergrepp i rättssak. Tingsrätten fann att en rättspsykiatrisk undersökning kunde antas få betydelse för bestämmande av brottspåföljd och beslutade därför om en sådan undersökning. Adrian Kristiansson har inte genomgått undersökningen och förordnandet om en sådan undersökning har återkallats av tingsrätten. Tingsrätten har kallat till ny huvudförhandling.

DOMSKÄL

Adrian Kristiansson har till stöd för sin talan sammanfattningsvis anfört att Erica Lang under lång tid utsatt honom för trakasserier och att det anklagelser som Katja Holtklint Broomé riktat mot honom inte är sanna. Han har också uppgett att han mått mycket dåligt både fysiskt och psykiskt till följd av de trakasserier och falska anklagelser som riktats mot honom.

Skuld

För förtal döms enligt 5 kap. 1 § brottsbalken den som utpekar någon som brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt eller eljest lämnar uppgift som är ägnad att utsätta denne för andras missaktning. I bestämmelsens andra stycke finns en ansvarsfrihetsregel som innebär att om den misstänkte var skyldig att uttala sig eller om det med hänsyn till omständigheterna var försvarligt att lämna uppgift i saken och visar den misstänkte att uppgiften var sann eller att den misstänkte hade skälig grund för den ska inte dömas till ansvar.

I målet är det utrett Erica Lang i chattkonversation med René Malmberg skrivit de uppgifter om Adrian Kristiansson som framgår av gärningsbeskrivningen. Erica Lang har förklarat att hennes avsikt inte var att förtala Adrian Kristiansson och att hon trodde att René Malmberg visste om rättegången mot Adrian Kristiansson. Adrian Kristiansson mådde vid den aktuella tiden dåligt och Erica Langs förhoppning var att han skulle få hjälp av sin vän René Malmberg.

Tingsrättens bedömning

Chattkonversationen ägde rum efter det att tingsrätten funnit övertygande bevisning för att Adrian Kristiansson gjort sig skyldig till olaga hot och övergrepp i rättssak mot Katja Holtklint Broomé och beslutat att han skulle genomgå en rättspsykiatrisk undersökning. Erica Langs uttalanden kan i viss mån förefalla olämpliga men måste ses i ljuset av den tidigare rättegången och tingsrättens beslut. Det är inte visat att Erica Langs avsikt varit att förtala Adrian Kristiansson. Eric Lang har dessutom haft skälig grund att tro att uppgifterna var sanna. Hon har lämnat uppgifterna till en gemensam vän som hon trodde visste om rättegången. Det får anses försvarligt att hon under sådana förhållanden lämnat uppgifterna. Eric Lang ska frikännas från ansvar för förtal och därmed grovt förtal.

Skadestånd

Vid denna utgång i skuldfrågan ska yrkandet om skadestånd avslås.

Ersättning

Adrian Kristiansson har förlorat målet och hans yrkande om ersättning för rättegångskostnad ska därför avslås.

Den ersättning som försvararen begärt är skälig. Det saknas särskilda skäl att låta Adrian Kristiansson betala någon del av denna kostnad.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Sista dagen för överklagande är den 22 december 2021. Överklagandet ges in till tingsrätten men prövas av Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Marie Gärtner

I avgörandet har deltagit rådmannen Marie Gärtner samt nämndemännen Karin Andersson, Gert Mellnert och Michell Milovansson. Rätten är överens.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se